

LIETUVOS ENERGETIKA 2000-2004 METAIS

A. Juška

Šalies energijos (elektros, šilumos, kuro) tiekimo įmonių bendras kapitalas 2000 metais sudarė apie 6,5 mlrd.Lt ir jose dirbo apie 28 tūkst. darbuotojų. Keturioms įmonėms–“Lietuvos energija”, Ignalinos AE, “Mažeikių nafta” ir “Lietuvos dujos”–teko apie 80 proc. minėto kapitalo ir apie 75 proc. darbuotojų. “Lietuvos energijoje” valstybės ir savivaldybių kapitalas sudarė 82,2 proc., “Mažeikių naftoje”–59,3 proc., “Lietuvos dujose”–82,4 proc. ir Ignalinos AE–100 proc.

1 lentelė. Energetikos įmonių pagrindiniai finansiniai 1999/2000 metų rodikliai, mln. Lt

	“Lietuvos energija”	Ignalinos AE	“Mažeikių nafta”	“Lietuvos dujos”
Įmonės kapitalas	<u>1845</u>	<u>2143</u>	<u>1035</u>	<u>392</u>
Pardavimai ir paslaugos	1856	2143	1035	392
Bendrasis pelnas	<u>1468</u>	<u>530</u>	<u>2284</u>	<u>559</u>
Grynasis pelnas, nuostolis (-)*	1438	510	4216	570
Vidutinis darbuotojų skaičius (metų gale)	<u>201</u>	<u>0</u>	<u>228</u>	<u>88</u>
	153	80	247	66
	<u>-117</u>	<u>-10</u>	<u>-159</u>	<u>-13</u>
	-10	-49	-179	7
	<u>11301</u>	<u>5073</u>	<u>3735</u>	<u>3681</u>
	8784	4560	3480	3190

* preliminariniai duomenys

Iš 1 lentelėje pateiktų rodiklių matosi, kad visos minėtos didžiausios šalies energetikos įmonės 1999 ir 2000 metais dirbo nuostolingai (išskyrus “Lietuvos dujas”–2000 m). Kai kurios iš šių įmonių 2000 m., palyginus su 1999 m., pagerino savo veiklos finansinius rodiklius: “Lietuvos energija” ir “Lietuvos dujos”–grynąjį pelną, Ignalinos AE ir “Mažeikių nafta”–bendrąjį pelną. Vartotojų įsiskolinimai per šį laikotarpį “Lietuvos dujose” sumažėjo nuo 96,6 iki 46,1 mln. Lt, “Lietuvos energijoje”–padidėjo nuo 64,6 iki 67mln.Lt.

Bendroji elektros gamyba ir bendrosios energijos sąnaudos šalyje, kaip rodo retrospektyvinių balansų analizė, daugiausia priklauso nuo elektros energijos eksporto ir perdirbtos naftos ir jos žaliavos kiekio. 1995-2000 metais elektros energijos eksportas įvairiais metais svyravo nuo 1,3 iki 6,1 TWh ir perdirbtos naftos kiekis-nuo 3,3 iki 6,9 mln.t. Priklausomai nuo šių faktorių elektros energijos gamyba keitėsi nuo 11,4 iki 17,6 TWh, bendrosios energijos sąnaudos-nuo 7,5 iki 9,6 Mtne.

Galutinės elektros ir galutinių energijos (elektros, šilumos, kuro) reikmių prognozavimui didžiausią įtaką turi šalies bendrasis vidinis produktas (BVP) ir jo šakinė struktūra.

Pagal preliminariai suderintus prognozinčius rodiklius (2 lentelė) sudaryti elektros ir energijos 2000-2004 metų balansai pateikti 3 ir 4 lentelėse. Laukiama, kad šiame laikotarpyje elektros gamyba padidės nuo 11,4 iki 17,7 TWh, bendrosios energijos sąnaudos-nuo 7,5 iki 9,3 Mtne. Kitais įmonių duomenimis elektros eksportas galėtų būti padidintas iki 7-10 TWh, o perdirbtos naftos žaliavos kiekis-iki 8-12 Mt.

2 lentelė. 2000-2004 metų balansų prognoziniai rodikliai

	2000	2001	2002	2003	2004

Metinio BVP augimas, proc.	2,9	3,6	4,0	5,0	5,6
Elektros eksportas, TWh	1,3	4,0	4,5	5,0	5,5
Perdirbta naftos žaliava, Mtvv	4,97	5,5	6,0	6,5	7,0

3 lentelė. Elektros balansas, TWh

	2000	2002	2004
Bendroji gamyba	11,43	15,69	17,74
iš jos: Ignalinos AE	8,42	12,81	14,78
šiluminės elektrinės	2,37	2,10	2,10
Hidroelektrinės	0,34	0,40	0,40
Kruonio HAE	0,30	0,38	0,46
Elektros eksportas	1,34	4,50	5,50
Bendrosios šalies sąnaudos	10,09	11,19	12,24
iš jų: elektrinių savos reikmės	1,36	1,52	1,65
energetikos įmonių sąnaudos	0,77	0,87	0,97
galutinės elektros reikmės	6,23	6,78	7,40

4 lentelė. Energijos balansas, Mtne

	2000	2002	2004
Nuostoliai tinkluose	1,28	1,48	1,56
Kruonio HAE sąnaudos	0,45	0,54	0,66
<i>Energijos išteklių</i>	<i>7,52</i>	<i>8,72</i>	<i>9,35</i>
iš jų: naftos produktai	2,50	2,47	2,52
gamtinės dujos	2,07	2,12	2,17
branduolinė energija	2,19	3,34	3,85
kiti ištekliai	0,76	0,79	0,81
<i>Energijos sąnaudos</i>	<i>7,52</i>	<i>8,72</i>	<i>9,35</i>
iš jų: elektros gamyba	2,65	3,75	4,26
šilumos gamyba	1,30	1,16	1,22
galutinės kuro reikmės	2,48	2,52	2,58
kitos kuro sąnaudos	0,71	0,73	0,75